

— Uram, mű kilencen vagyunk s ne, megfizetjük a német államnak a kilenc golyót, hogy még annyi kárik se legyen s löjenek meg! Legyen imá vége!

A magyar fordította, a német mondott egy csufot s elmentek. Többet nem kénoztak, hogy kell menni Németországba. Aztán mikor eljött a felszabadulás, akkor es nagy kénokat szenvedtünk, met eljöttek az orosz katanák s az italt s a fejé népet keresték mindenfelé. Nem tudtam, mit csináljak. Vót két serdülő leányom, a feleségem. Édesanyám má öreg vót, de hova rejtsem most ezeket a katanák elől? Bolondultam meg. A lovamot azt elvitték, de nem es bú-sultam, majd lesz valahogy, gondoltam.

Mű nem gondoltuk, hogy többet nem mehetünk vissza Bácskába, de Dombóváron megmond-ták, hogy Tolnába lesz a lakásunk. Hát felkerekedtünk s elmentünk Tolnába, Kisvejkére. Más-nap híre jött, hogy Nagyvejkén sok ház felszabadult, met németeket táborozták s minket oda-vittek. Így települtünk le Nagyvejkén. Hát elég bajos vót az élet ott es, met a faluba két rend lakosság vót. A németek es, akik a táborba vótak, hazajöttek s mostmá hogy mondhassam én annak a gazdának, akié vót a ház, ide nem szabad bójönni?! Béfogadtam őket es. Hát ha így van, így van!

De még aztán az vót a helyzet, hogy nem es vót amit egyenek. Én a menekülésből tartottam hat hétig őket. Méges hát rossz nevet kaptunk. Elmondtak mindennek, cigányoknak, dologtala-noknak, szóval minden rosszat reánk mondtak.

Na osztán fődosztás lett, kiosztották a fődeket, nekifogtunk gazdálkodni. Ötvenig gazdálkod-tunk, akkor megalakult a téesz. Bétáblázták a fődeket a téeszbe s ott dolgoztam tiz esztendeig, akkor osztán a betegsésem miatt félbe kellett hagyjam a munkát. A gyermekeim mind itt a Csogyárban dolgoztak Halásztelken, s akkor hittak, hogy jöjek fel, ne legyünk kétfelé.

Azt a ként, amit el kellett szenvednünk, azt elbeszélni nem lehet, csak nagyjából. Nem es tudom, hogy es bír ki ennyit az ember!

Lejegyezte: Kóka Rozália

HÍREK

Honismereti szakkörvezetők tanácskozása Debrecenben. A Hazafias Népfront Honismereti-Helytörténeti megyei Bizottságának szervezésében a honismereti szakkörvezetők tanácskozásán és az azt követő nyílt szakköri foglalkozásán 1984. május 23-án Debrecenből és a megyéből csaknem 40 fő — többségük szakkörvezető — jelent meg. A tanácskozást *dr. Bársony István*, a Bizottság titkára nyitotta meg. A bevezető előadást *dr. Szamosújvári Sándor* honismereti szakfelügyelő tartotta Hagyomány és hagyományápolás a honismereti szakkörökben címmel. Ehhez kapcsolódott *Erdei Gyula* szakkörvezető kiselőadása, amelynek címe: A szakkör névadója, *Harsányi Bálint* emlékének ápolása. *Diószegi Lajos* szakkörvezető a hajdúszováti úttörőcsapat történetét változta fel. *Tasi Miklós* honismereti szakkörvezető arról beszélt, hogy mit tehet a honismereti szakkör a csapattörténet érdekében. A nagy érdeklődés mellett lezajlott szakkörvezetői megbeszélést *dr. Molnárné Mayer Mária*, a megyei tanács közművelődésügyi főelőadója zárszavában igen hasznosnak minősítette.

A honismereti szakkörvezetők tanácskozá-

sához szakköri foglalkozás illeszkedett. A Déri Múzeum dísztermében tartotta nyílt zárószakköri foglalkozását a KLTE Gyakorló Általános Iskola II. Rákóczi Ferenc honismereti-műemlékvédő szakköre. Az 1952-ben alakult szakkörnek ez volt a harminckettedik éve, és 25 éve honismereti jelleggel működik. Ezen a szakköri foglalkozáson, többek között, felelevenítették az iskola, a szakkör és a csapat történetét. Érdekes színtöltő volt a foglalkozásnak, amikor a szakkör alapító tagjainak — *dr. Kántor Bélának* és *Kerecsen József* főmérnöknek, akiknek fiai is tagjai a szakkörnek — üdvözlésére került sor.

A tapasztalatcsere-jellegű szakköri foglalkozás második részében fellépett a hajdúszováti Lenin Tsz Kodály énekara *Szathmári Károly* karnagy vezetésével. Az énekkar műsorának egyik száma ösbemutatónak számított: *Tóth Endre* költő A debreceni zsigogó című versét *Csenki Imre* Kossuth-díjas karnagy és zeneszerző zenésítette meg és itt mutatták be először. Az ünnepélyes szakköri zárófoglalkozáson kb. 200 fő vett részt és megjelent a két szerző is. (*Dr. Szamosújvári Sándor*)